

Přírodní památka Pláně

Travinobylinná a křovinná lada na příkřem svahu v údolí bezejmenného potoka asi 0,3 km SV od Kuřimské Nové Vsi.

V komplexu bývalých pastvin s velmi členitým reliéfem se zachovala teplomilná společenstva krátkostébelných trávníků, travinobylinných lemů a křovin s roztroušenými keři jalovců.

Vyskytuje se zde například hvozdík kropenatý, devaterník velkokvětý, smolníčka obecná, čičorka pestrá a bojínek tuhý.

Z dalších pozoruhodných suchomilných a teplomilných druhů zde rostou např. řepík lékařský, válečka prapořitá, máčka ladní, jahodník trávnice, pavínek horský, modřeneček chocholatý, toten menší, hořec brvítý. V porostech keřů převládá slivoň trnitá.

Bohatá je fauna bezobratlých např. mravenec travní, svižník, otakárek fenyklový, kudlanka nábožná, lišaj pryšcový. Z obratlovců jsou to např. ještěrka živorodá, slepýš křehký, užovka hladká, pěnice vlašská.

kudlanka nábožná

otakárek fenyklový

Přírodní památka Zhořská mokřina

Nachází se 200 - 300 m severně od středu obce Zálesná Zhoř.

Jedná se o zachovalý komplex polopřirozených vlhkých až mokřých luk v údolí potoka Bílá voda, s populací zvláště chráněného prstnatce májového. Z dalších rostlin se zde vyskytuje například kozlík dvoudomý, violka bahenní, starček bahenní, blatouch bahenní, suchopýr úzkolistý, ostřice šedavá. Okraj lokality lemuje linie dřevin s olší lepkavou, vrbou křehkou a ojediněle vrbou popelavou.

prstnatec májový

Vydala:
Základní škola Velká Bíteš
Sadová 579
skola@zsbites.cz
www.zsbites.cz
v roce 2007

Text a foto: Mgr. Pavel Holánek
Použité zdroje:
Chráněná území ČR Jihlavsko,
AOPK, Praha 2002
Grafická úprava: Ing. Jan Chmeliček
Tisk: Protisk Velké Meziříčí
Náklad: 2000 ks

Kraj Vysočina

Tento projekt vznikl za finanční podpory kraje Vysočina

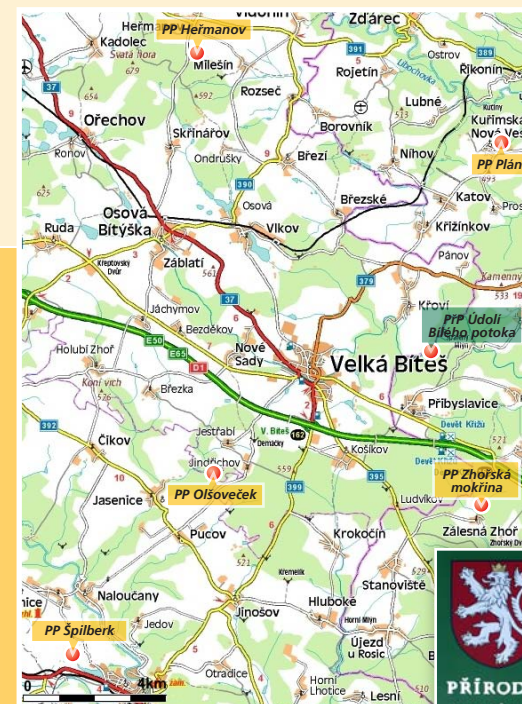
CHRÁNĚNÁ ÚZEMÍ v okolí Velké Bíteše

V blízkém okolí Velké Bíteše se nachází chráněná území, která patří k následujícím kategoriím daným zákonem o ochraně přírody a krajiny:

✿ Přírodní památka – přírodní útvar menší rozlohy, zejména geologický či geomorfologický útvar, naleziště vzácných nerostů nebo ohrožených druhů organismů ve fragmentech ekosystémů, s regionálním ekologickým, vědeckým či estetickým významem, a to i takový, který vedle přírody formoval svou činností člověk.

✿ Přírodní park – území cenné pro svůj krajinný ráz, kterým je zejména přírodní, kulturní a historická charakteristika určitého místa či oblasti, je chráněn před činností snižující jeho estetickou a přírodní hodnotu. Předchůdcem přírodních parků byly tzv. klidové oblasti.

Vybraná chráněná území

PŘÍRODNÍ
PAMÁTKA

Přírodní památka Olšoveček

Dvojice rybníčků a úsek Pucovského potoka mezi nimi v lesním komplexu 0,5 km JV od Jindřichova.

Čisté lesní rybníčky a písčité potok představují refugium ohrožených druhů ryb a obojživelníků.

V území se vyskytují sekavec písečný, střevle potoční, rak říční, mřenka mramorovaná, rozmnožují se zde čolek horský, ropucha obecná. Žijí zde běžnější druhy vážek např. vážka rudá, šídlo modré.

V západní části území jsou okolo potůčku vyvinuty přípotoční olšiny s olší lepkavou a vtroušeným smrkem ztepilým.

V bylinném patře rostou např. zběhovce plazivý, řeřišnice hořká, starček potoční. Okolní porosty jsou tvořeny převážně kulturními smrčiny.

vážka rudá

ropucha obecná

Přírodní památka Heřmanov

V nenápadném remízku 0,3 km jižně od Heřmanova se nachází zajímavé mineralogické naleziště na styku dvou hornin - pegmatitu a hadce, známé především unikátními tzv. heřmanovskými koulemi. Jsou to čočky a koule o průměru až 9 cm, jádro tvoří pecka zelenohnědé slídy - flogopit a je obklopeno světle šedým vláknitým anthofylitem. Mezi těmito zónami je často šedo zelená hmota tvořená chloritem a montmorilonitem. Povrch tvoří opět flogopit.

„heřmanovská koule“

Přírodní památka Špilberk

Vyvýšenina asi 900 m východně od Plackého dvora, JV od silnice Náměšť – Ocmanice. Travnatý pahorek v polích hostí zřejmě nejpočetnější populaci koniklece velkokvětého na Třebíčsku, která se zde nachází na severozápadní hranici celkového areálu druhu. V minulosti bylo území využíváno jako pastvina, nyní se pravidelně kosí, je odstraňována biomasa a nálet dřevin.

koniklece velkokvětý

Přírodní park Údolí Bílého potoka

Přírodní park se táhne od Veverské Bítýšky až k Velké Bíteši. Zahrnuje téměř 15 kilometrů dlouhý úsek toku Bílého potoka v sevřeném a hlubokém malebném údolí, které prochází mírně zvlněnou náhorní plošinou. Strmé svahy údolí, na mnoha místech skalnaté, jsou souvisle zalesněny.

Jedná se o území s průměrnou nadmořskou výškou cca 400 m a značně zachovaným přírodním rázem krajiny, kterému dominuje vlastní tok s vyvinutou údolní nivou a lesní komplexy, které si ve značné míře zachovaly kvalitní dřevinnou skladbu s převládajícím zastoupením původních druhů listnáčů. Lesní porosty jsou zejména dubohabrové, na suťových svazích s bukem, jedlí a lípou. Bílý potok lemují olšový břehový porost s příměsí jasanů, vrb, kalín a javoru klenu.

Z rostlin se zde vyskytuje např. jaterník trojlaločný, kyčelnice devítilistá, lýkovec jedovatý, brambořík nachový, dymnivka dutá, samorostlík klasnatý a řada dalších.

Z živočichů jsou to např. mlok skvrnitý, čáp černý, výr velký, netopýr velký.

jaterník trojlaločný

lýkovec jedovatý

mlok skvrnitý

